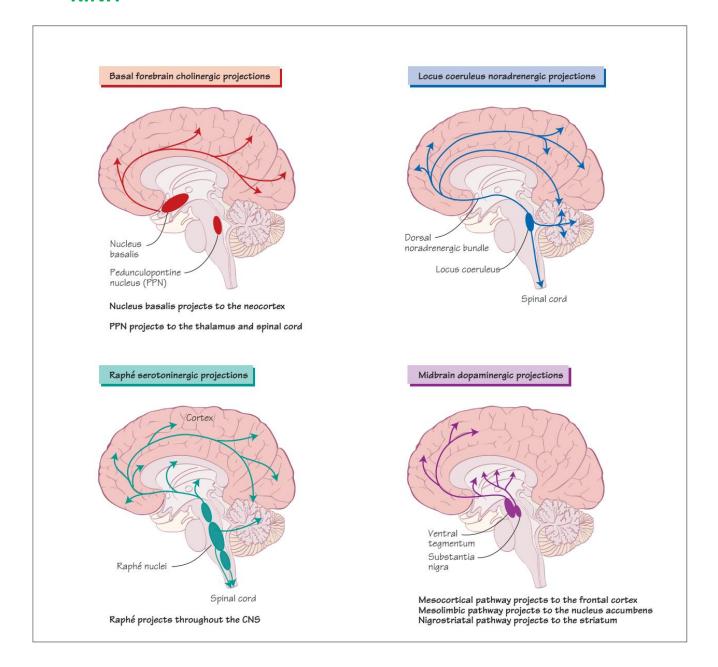
19. CÁC CHẤT DẪN TRUYỀN THẦN KINH CHÍNH TRONG HỆ THẦN KINH

Chất dẫn truyền TK	Phân bố	Loại thụ thể	Rối loạn TK liên quan
Aminoacids			
Kích thích Glutamate	Mọi nơi ở hệ TKTW	1.Liên kết với kênh ion: thụ thể NMDA và không-NMDA (bao gồm thụ thể AMPA, kainate và quisqualate)	Động kinh
		2.Hướng chuyển hóa	Chết tế bào do kích thích độc
ức chế GABA	Mọi nơi ở hệ TKTW	GABA –A và GABA-B	Rối loạn vận động tủy sống Động kinh, Lo âu
Glycine	Tủy sống	Glycine	Hội chứng giật mình (Startle)
Monoamines Noradrenaline (Norepinephrine)	Locus coeruleus (ở cầu não) tới toàn bộ hệ TKTW	α1; α2	Trầm cảm
	Hệ thần kinh giao cảm hậu hạch	β1; β2	Suy hệ thần kinh thực vật
Serotonin (5-HT : 5- hydroxytryptamine)	Nhân Raphe (thân não) phóng chiếu toàn bộ hệ TKTW	5-HT1(A-F) 5-HT2(A-C) 5-HT3 -5-HT17	Trầm cảm Lo âu Migraine
Dopamine	Con đường từ chất đen tới hạch nền Con đường mesolimbic và mesocortical Võng mạc Trục hạ đồi – tuyến yên	Hoạt hóa thụ thể D1- D5 làm tăng cAMP nội bào Hoạt hóa thụ thể D2 làm giảm cAMP nội bào Thụ thể D3-D4 độc lập với hệ cAMP	Parkinson Tâm thần phân liệt Kiểm soát hormone tuyến yên, Kiểm soát ói, Nghiện thuốc
Acetylcholine	Tiếp hợp thần kinh –cơ Hệ thần kinh tự động, Nền não trước tới vỏ não và hệ viền. Các neuron trung gian ở nhiều cấu trúc tại hệ TKTW bao gồm cả thể vân.	Nicotinic Muscarinic (M1-M3)	Rối loạn ở tiếp hợp thần kinh – cơ Suy hệ thần kinh tự động, sa sút trí tuệ trong Alzheimer, Bệnh Parkinson, Động kinh Chu kì ngủ - thức
Neuropeptides	Phân bố rộng khắp hệ TKTW nhưng đặc biệt tìm thấy ở: sừng sau tùy sống, hạch nền, hệ thần kinh tự chủ.	Nhiều loại	Hệ thống đau Hạch nền Tính khả biến thần kinh Hệ thần kinh tự chủ Lo âu Ngủ
Các loại khác Purinergic Adenosine triphosphate Endozapines			ingu .

Histamine và adrenaline (noradrenaline) là các monoamines được tìm thấy chủ yếu ở hạ đồi và tủy thượng thận

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Barker R.A và Cicchetti F (2012). "Neuroanatomy and Neuroscience at a Glance" 4ed.